

Hallituksen esitys laiksi Tiilikkejärven kansallispuiston laajentamisesta HE 308/2022 vp

Eduskunnan ympäristövaliokunta 19.1.2023

Ympäristöministeriö

Erityisasiantuntija Ilona Latsa

Hallitussihteeri Jenni Korhonen-Pereira Coutinho

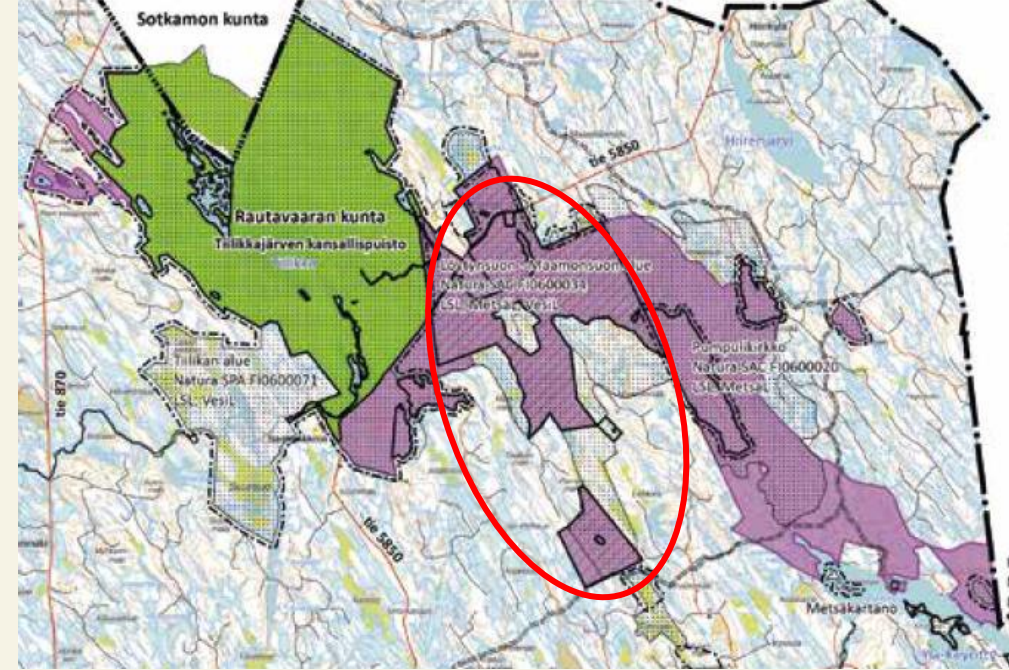
Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Kuva: Mitja Piipponen

Tausta ja valmistelu

- Hallitusohjelman kokonaisuus **3.1 Hiilineutraali ja luonnon monimuotoisuuden turvaava Suomi**
- Tavoite 5: Pysäytetään luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen Suomessa → **Laajennetaan kansallispuistoverkostoa**
- Pohjois-Savon liitto ja Rautavaaran kunta tekivät ympäristöministeriölle aloitteet Tiilikkajärven laajentamisesta 8/2020
- **Kunnan Master Plan hanke 1.11.2021 - 31.5.2022**
 - Hankkeessa Rautavaaran kunta laati rajausesityksen, kartoitti vaikutuksia ja osallisti paikallisia tahoja, mm. metsästäjiä
- **Laajennuksen valmistelu ympäristöministeriössä Master Planin pohjalta**
- **Laajennuksen toteutuksen 2 erillistä vaihetta:**
 1. Laajennus lakiesityksellä valtion jo omistamille maille (**HE 308/2022 vp**)
 2. Tornator Oyj:n omistuksessa olevien maiden hankinta valtiolle ja liittäminen kansallispuistoon erikseen

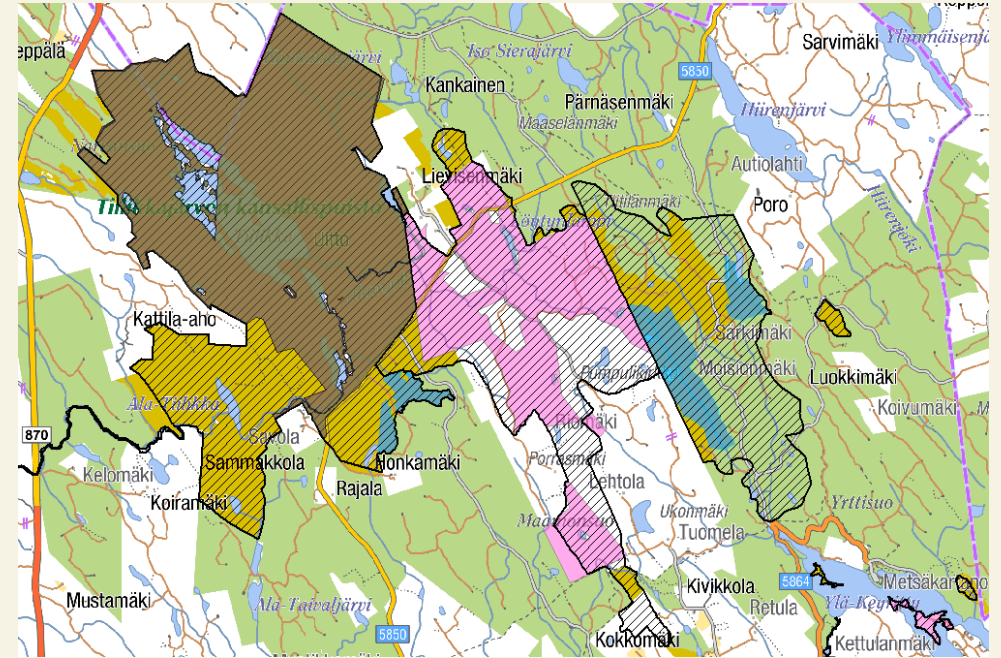

- Rautavaaran kunnan laajennusesitys n. 4000 ha
- Valtion maata 2500 ha ja Tornator Oyj:n maita 1500 ha (merkitty karttaan punaisella **punaisella**)

Tiilikkajärven kansallispuiston nykytila

- Tiilikkajärven kansallispuisto on perustettu lailla eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi (674/1981)
- Nykyinen pinta-ala 3452 ha
- Tiilikan Natura 2000-aluetta (FI0600071 SAC/SPA)
- Rauhoitussäännökset on annettu asetuksella (932/1981)
 - Kansallispuistossa luontoa muuttava toiminta on kielletty
 - HE 270/2022 vp, rauhoitussäännökset on tarkoitus päivittää uuden luonnonsuojelulain (9/2023) mukaisiksi

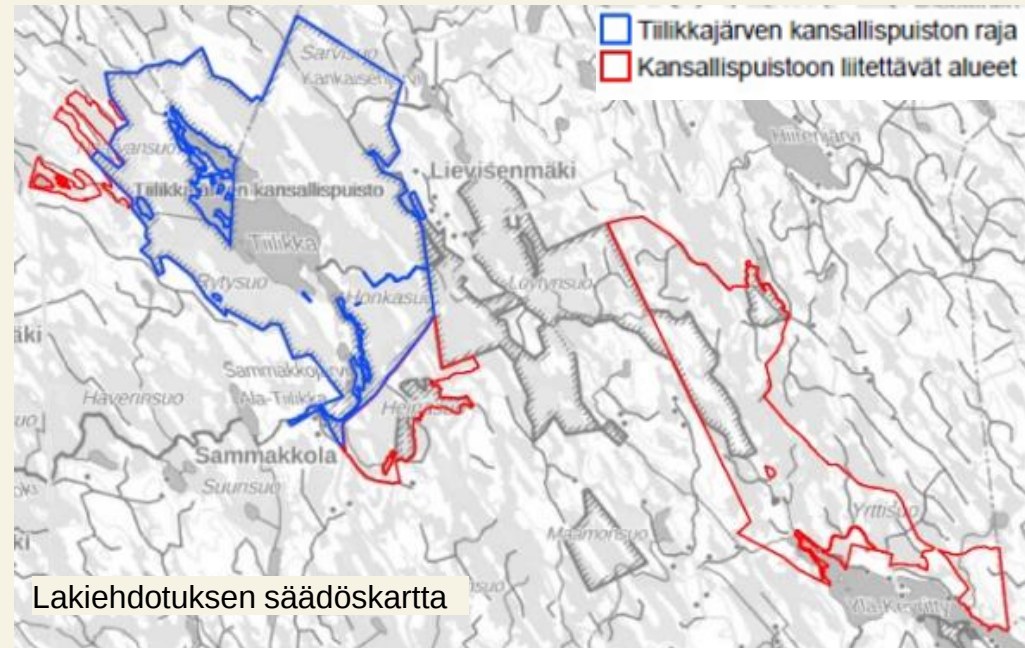
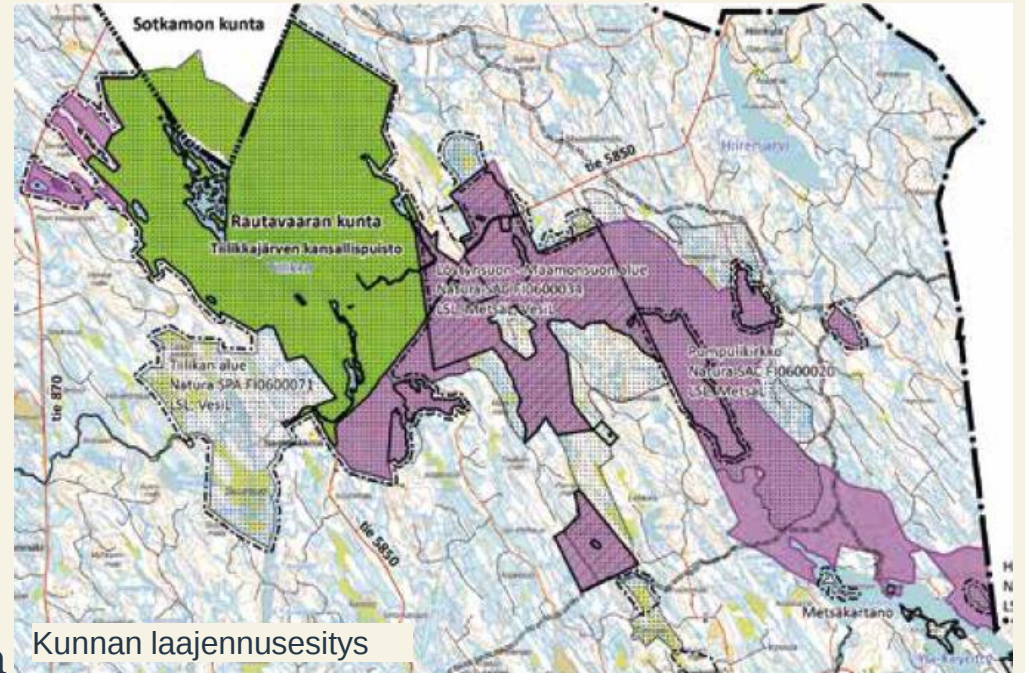

Tiilikkajärven alueen nykyinen maankäyttö

- Tiilikkajärven kansallispuisto
- Valtion metsätalousmaa
- Valtion suojelutarkoituksiin varatut alueet
- Perustetut luonnonsuojelualueet
- Yksityiset luonnonsuojelualueet

Esitetty laajennus

- **Lakiesityksen laajennusalue valtion mailla 2441 ha**
 - Heinäsuo-Sammakkosuo
 - Pumpulikirkon metsät ja Ylä-Keyritty -järven pohjoispuoli
 - Venäjämäki
- **Esitetyn laajennusalueen nykyinen käyttö**
 - 1144 ha suojeltuja tai suojeluun varattuja alueita
 - 1298 ha metsätaloustaloudessa, jatkuvan kasvatuksen havaintoaluetta
 - Retkeily
 - Metsästys, erityisesti hirvi ja pienriista
- **Laajennusalueen rajausperiaatteet**
 - Luonnonsuojelun edistäminen
 - Laaja ja eheä kokonaisuus
 - Virkistyskäytöllinen yhteys Pumpulikirkolle ja Metsäkartanolle
 - Metsästysmahdollisuuksien säilyminen kansallispuiston ulkopuolella

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi Tiilikkajärven kansallispuiston laajentamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Tiilikkajärven kansallispuiston laajentamisesta. Esityksessä ehdotetaan Tiilikkajärven kansallispuistoon liitettäväksi noin 2441 hehtaaria valtion omistuksessa olevia maita Rautavaaran kunnassa Tiilikan, Pumpulikirkon, Löytynsuon - Maamonsuon ja Haravalehdon Natura 2000 -alueilta sekä Ylä-Keyritty-järven pohjoispuolelta.

Yksi pääministeri Sanna Marinin hallituksen hallitusohjelman tavoitteista on luonnon monimuotoisuuden heikkenemisen pysäyttäminen. Tämän tavoitteen saavuttamisen keinoihin sisältyy kansallispuistoverkoston laajentaminen. Tiilikkajärven kansallispuistoa laajentamalla edistettäisiin hallitusohjelman tavoitteen saavuttamista.

Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1.6.2023.

Laki

Tiilikkajärven kansallispuiston laajentamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 §

Kansallispuiston raja

Eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta kansallispuistoiksi ja luonnonpuistoiksi annetulla lailla (674/1981) perustettuun Tiilikkajärven kansallispuistoon liitetään noin 2441 hehtaaria valtion omistamia alueita Rautavaaran kunnassa.

Liitettävät alueet on merkitty liitteessä olevaan karttaan.

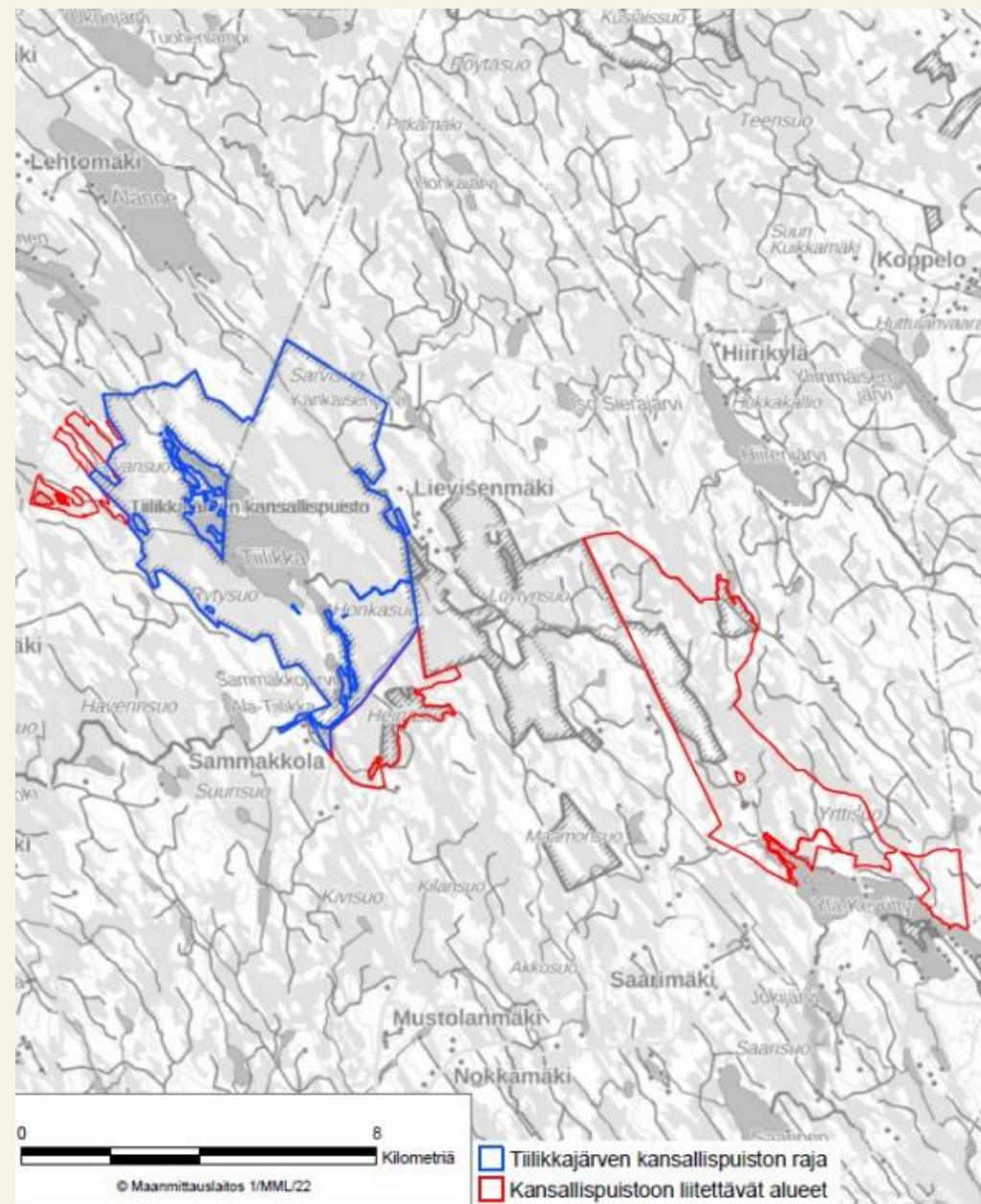
2 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Tällä lailla kumotaan:

- 1) eräiden valtion omistamien alueiden muodostamisesta soidensuojelualueiksi annetun asetuksen (801/1985) 1 §:n 14 kohta;
- 2) vanhojen metsien suojelusta annetun asetuksen (1115/1993) 2 §:n 1 momentin 56 kohta.

LIITE TIILIKKAJÄRVEN KANSALLISPUISTON LAAJENNUS
Rautavaara

Laajentamisen arvioidut vaikutukset

- **Taloudelliset vaikutukset**

- Laajentamisen kustannus n. **600 000 €**, talousarvion mom. 35.10.52 MH julkiset hallintotehtävät määrärahojen puitteissa
- Hakkuuvähennys n. 3200 m³/v, **menetys valtion talouteen n. 150 000 €/vuosi**
- Aluetaloudelliset vaikutukset positiiviset
- Tornator Oyj:n maiden hankinta: toteutuneiden maanvaihtojen arvo 517 000 €

- **Vaikutukset alueen nykyiseen käyttöön**

- Jatkuvan kasvatuksen havaintoalueen päättymisen/supistuminen
 - 1298 ha koko 5000 ha havaintoalueesta, tutkimus päättyisi 9 perustetusta 18 koealasta
- Metsästyksen päättymisen (hirvi, pienriista, ilves, karhu)
 - Hirven ajo sallittu kansallispuistossa. Paikallisten seurojen metsästysalueita on jätetty rajausesityksen ulkopuolelle.
- Virkistyskäyttöön ei merkittäviä muutoksia, palvelurakenteiden kehittyminen

- **Luonto- ja ympäristövaikutukset**

- Suojellun pinta-alan kasvu n. 1300 hehtaarilla

Kiitos!

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Aleksanterinkatu 7, Helsinki | PL 35, FI-00023 Valtioneuvosto | ym.fi

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the
Environment

